

Materiały do historii badań wysokociśnieniowych w UAM

Dr Jan Klimowski
28 VII 1920 – 4 IV 1989
Pionier badań ciśnieniowych w UAM
Żołnierz 27 Wołyńskiej Dywizji
Piechoty Armii Krajowej (jego
starszy brat Tadeusz był szefem
sztabu całej Dywizji AK)

Profesor Krystyna Hołderna-Natkaniec
Naukowa następczyni dr. Klimowskiego

Osoby zaangażowane w badania wysokociśnieniowe

- Dr Jan Klimowski
- Profesor Tadeusz Hilczer
- Profesor Wojciech Nawrocik
- Profesor Kazimierz Jurga
- Profesor Krystyna Hołderna-Natkaniec
- Profesor Marek Szafrąński
- Profesor Jan Wąsicki
- Dr Paweł Bilski
- Mgr Roman Gwoździk-Bujakowski

Członkowie grupy dr. Klimowskiego około 1970
Laboratorium Aparaturowego (przekształconego w 1988
w Zakład Fizyki Wysokich Ciśnień)

- Dr Jan Klimowski
- Mgr Krystyna Hołderna
- Mgr Danuta Ożgo
- Mgr inż. Bogusław Świątek
- Mgr Roman Makowski
- Mgr Ryszard Tyszarski
- Tadeusz Zwierzyński

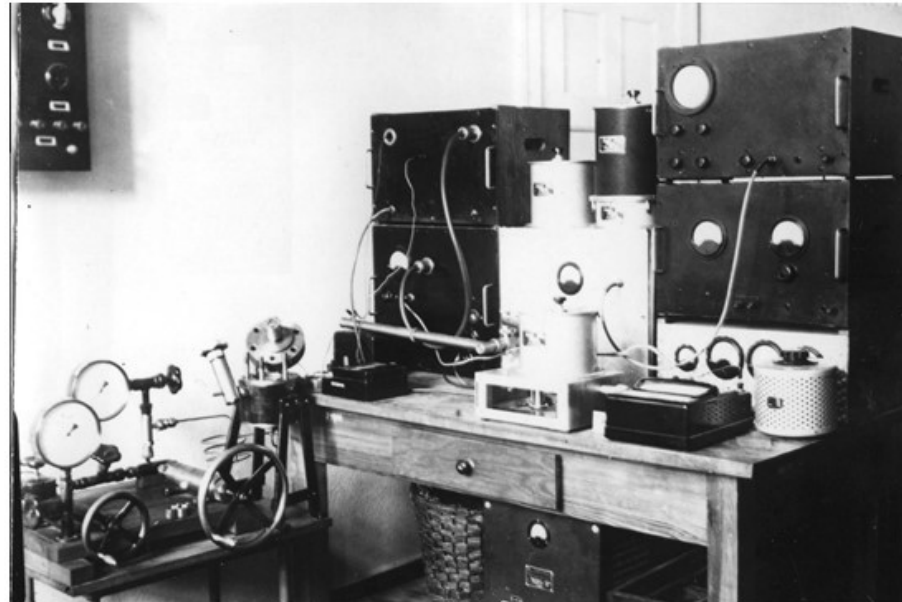
Z prezentacji Profesora Hilczera

Wspomnienia

- Aparatura do pomiarów własności dielektrycznych cieczy pod ciśnieniem
  - poza częścią ciśnieniową wykonana przez T.H.

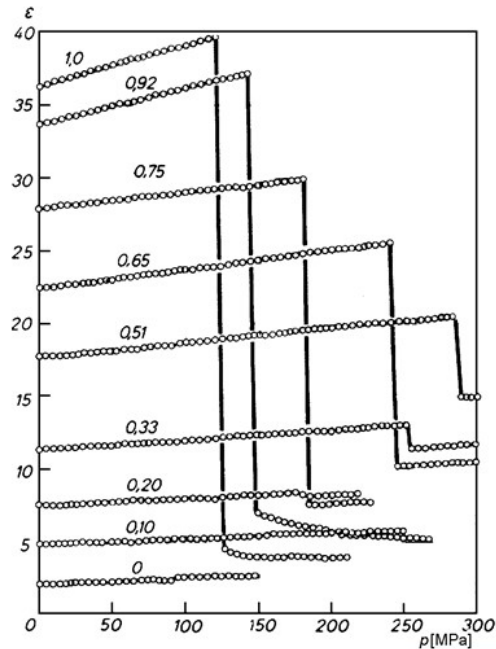
Email od Profesora Hilczera (6 II 2019)

- ... dowiedziałem się, że pan profesor pisze o ciśnieniu. Ponieważ razem z kol. Klimowskim rozpoczynaliśmy te badania, pozwalam sobie zwrócić uwagę na badania Klimowskiego, które były często cytowane w literaturze, szczególnie praca **phys.stat.solidi, 2, 245 (1962)**. Klimowski zbudował pierwszy multiplikator ciśnienia, i dlatego uzyskiwał ciśnienia dające istotne efekty. Moje ciśnienia były znacznie niższe, dlatego, że do badań cieczowych potrzebne były nieporównywalnie większe objętości. Dlatego były to głównie efekty związane z niewielkim wzrostem gęstości. Jedyny (chyba) ciekawy wynik, to histereza przemiany fazowej ciecz-ciało stałe dla benzenu, w granicach błędu zgodne z teoretycznymi wyliczeniami, które były w literaturze. Jest to moja praca w **Phys.Lett.A.56.330 (1976)**.

Z prezentacji Profesora Hilczera

Wspomnienia

- Nitrobenzen-benzen
  - Krzepnięcie pod ciśnieniem
  - Pomiar T.H.

Wyzwania aparaturowe

